

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації, викладені в експертному висновку Галузевої експертної ради
щодо можливості акредитації освітньо-наукової програми

23291 Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури,
Другий рівень вищої освіти Магістр філології спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - сербська

Висловлюємо щиро вдячність членам Галузевої експертної ради за високопрофесійний, неупереджений, конструктивний моніторинг та аналіз, спрямований на вдосконалення освітньої діяльності за ОНП з підготовки магістрів філології зі спеціальності «Філологія» у Навчально-науковому інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Безперечно, висловлені рекомендації сприятимуть покращенню, оптимізації ОНП та її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми і побажань різних груп стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій висновку.

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
Загальний аналіз щодо критерію 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності Критерію 1: ЕГ рівень В ГЕР рівень В	Обґрунтування ГЕР 1.1 ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» має чітко сформульовані цілі, які корелюються зі «Статутом КНУ імені Тараса Шевченка» (https://cutt.ly/6wV1ekZ4) і «Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018–2025 р.» (https://cutt.ly/1wV1e4Po). 1.2 Цілі ОНП і програмні результати навчання визначені з урахуванням пропозицій і потреб усіх стейкхолдерів: крім представників академічної спільноти, систематично залучаються здобувачі, випускники, але наразі відсутня регулярна практика співпраці з роботодавцями. 1.3 ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» розроблена зважаючи на тенденції розвитку спеціальності, ринок праці, галузевий і регіональний контекст. Також постійно відбувається вивчення українського і закордонного досвіду аналогічних освітніх програм, які реалізуються в ЛНУ імені Івана Франка, Белградському університеті (Республіка Сербія), Університеті міста Нові Сад (Республіка Сербія), Університеті міста Крагуєвац (Республіка Сербія), Університеті міста Баня Лука (Республіка Сербія), Університеті міста Ніш (Республіка Сербія) тощо. У контексті цього підкритерію не обґрунтованим вважаємо таку рекомендацію ЕГ: «У наступній редакції ОП точніше сформулювати особливість і цілі освітньої програми з огляду на відсутність викладацької траєкторії працевлаштування випускників цієї ОП», оскільки переконані, що викладацька складова сприяє підвищенню конкурентності випускників на сучасному ринку праці у сфері освіти, а здобуті фахові компетентності викладача можуть бути зреалізовані на будь-якому етапі їхньої кар'єри, а не лише у перші роки кар'єрного розвитку. 1.4 ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та	Висловлюємо вдячність ГЕР за визначення позитивних практик на ОП і за висловлену рекомендацію, сприймаємо її як перспективу розвитку ОНП, на підтримку реалізовуваним на ОНП із доведеною ефективністю (й зафіксованим у відповідних протоколах) формам комунікації із представниками роботодавців. Підкреслимо, що в Університеті системно розроблені зразки анкет для опитування різних груп стейкхолдерів (вони були передані ЕГ) і будуть використані усі об'єктивні можливості для формалізація підходу до опитування роботодавців шляхом анкетування, які б відображали ступінь розуміння ними цілей ОП, ПРН, відповідності ринку праці тощо Водночас зауважимо на попередній реалізації науково-педагогічними працівниками всіх об'єктивно доступних процедурно виправданих, доцільних і продуктивних шляхів взаємодії з роботодавцями.

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» уможливило досягнення результатів навчання, передбачених Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня (2019).</p> <p>Рекомендації</p> <p>Рекомендуємо з другого семестру (2023-2024 н.р.) запровадити практики систематичного опитування роботодавців, у тому числі шляхом анкетування, задля вдосконалення ОНП відповідно до тенденцій розвитку сучасного ринку праці.</p>	
<p>Загальний аналіз щодо критерію 2.</p> <p>Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2: EG рівень B ГЕР рівень B</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>2.1 Обсяг ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня – 90 кредитів (75%) обов'язкових ОК і 30 кредитів вибіркових ОК (25% від загального обсягу, що цілком відповідає чинним вимогам).</p> <p>2.2 Зміст ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» має чітку структуру; освітні компоненти, визначені в освітній програмі, вибудовують логічну взаємопов'язану систему та в сукупності уможливають досягнення заявлених цілей і програмних результатів. Разом з тим відсутня кореляція між формулюваннями назви ОНП, її мети, змісту і програмних результатів навчання.</p> <p>2.3 Зміст ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» загалом відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія.</p> <p>2.4 ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» реалізує індивідуальну освітню траєкторію насамперед через вибіркові блоки (30 кредитів ЄКТС). Також здобувачі мають право формулювати самостійно тему кваліфікаційної роботи, обирати базу для проходження практики.</p> <p>2.5 Практична підготовка на ОНП регламентована «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (https://cutt.ly/fwBoGfAR). У НП передбачена одна практика – асистентська практика (виробнича) з відривом від навчання (6 кредитів). Разом з тим перекладацька (виробнича) практика відсутня, що унеможливило формування практичних перекладацьких компетентностей у здобувачів вищої освіти.</p> <p>2.6 Формування soft skills у здобувачів ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» реалізується здебільшого шляхом опанування обов'язкових і вибіркових ОК. Також розвиток соціальних навичок відбувається через залученість здобувачів до позааудиторних заходів – культурно-мистецьких, культурно-просвітницьких і наукових, що проводяться на інститутському й університетському рівнях.</p>	<p>2.2. Дякуємо ГЕР за глибокий аналіз позиціонування в ОНП перекладацької складової і у зв'язку з цим, з огляду на обґрунтування пп.2.2 маємо висловити окреме міркування на користь акредитованої ОП, у якій, на основі визнаної експертами логічної взаємопов'язаної системи, вибудованої змістом ОНП, освітніми компонентами, визначені в освітній програмі (що в сукупності уможливають досягнення заявлених цілей і програмних результатів), наявне безпосереднє корелювання між формулюваннями назви ОНП, її мети, змісту і програмних результатів навчання через визначення спеціалізації ОНП: «слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська». Хочемо ще раз підкреслити актуальність надання випускникам різних можливостей подальшої розбудови кар'єрної траєкторії, забезпечення випускникам різних потенційно вагомих перспектив професійної самореалізації. Вважаємо, що наявність у програмі варіантів фахового потенціалу є сильною стороною ОП і прикладом, гідним наслідування, а саме цю різноманітність відображає чинна універсальна назва ОП та відповідні їй мета, зміст і програмні результати навчання.</p> <p>2.5 Висловлюємо вдячність за надану рекомендацію щодо введення перекладацької практики, сприймаємо її як перспективу розвитку ОНП. Між тим, вважаємо за необхідне підкреслити очевидну, доведену попереднім досвідом, ефективність для закріплення та поглиблення практичних навичок перекладацької діяльності наявних в ОНП (компенсаторних для ґрунтового перекладознавчого змісту попередньої, бакалаврської ОП) освітніх</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку GER	Коментар Університету
	<p>2.7 Професійний стандарт за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.</p> <p>2.8 Обсяг ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей і програмних результатів навчання. Вважаємо необґрунтованим зауваження ЕГ щодо необхідності відведення кредитів на підготовку до атестації, цілком погоджуючись з думкою ЗВО: «Всі знання і навички які оцінюються на кваліфікаційному іспиті не формуються під час підготовки до іспиту – вони формуються під час опанування відповідних ОК, яким дійсно присвоєно кредитний вимір». Разом з тим в тексті НП атестаційні екзамени представлені як ОК, що порушує чітке розуміння учасниками освітнього процесу логічної структури ОНП.</p> <p>2.9 Дуальна форма навчання на ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» не здійснюється.</p> <p>Рекомендації</p> <p>1.Рекомендуємо робочій групі під час наступного перегляду ОНП визначитися з місцем перекладацької складової, проаналізувавши перелік установ, де працюють випускники, і відповідно до рішення відкоригувати назву, мету, зміст і програмні результати навчання.</p> <p>2. Рекомендуємо робочій групі під час наступного перегляду ОНП передбачити у НП ще одну практику – перекладацьку задля закріплення та поглиблення практичних навичок перекладацької діяльності.</p> <p>3. Рекомендуємо до початку наступного навчального року удосконалити структуру Навчального плану, зокрема відмежувати ОК (обов’язкові і вибіркові), практику та атестації.</p>	<p>компонентів, безпосередньо пов’язаних із перекладознавчою парадигмою (складник «Міжслов’янський переклад у лінгвокультурному аспекті» комплексної дисципліни «Актуальні аспекти вивчення сербської і української мов»), а також опосередковано пов’язаних із функцією перекладу (дисципліна „Стилістика сербської та української мов: порівняльний аспект», «Мовна кодифікація і культура сербської мови», „Сербська мова в лінгвокультурологічному висвітленні“, „Соціокультурні виміри сербської мови“), а відтак, варто зауважити й на зазначеній в оприлюдненому проєкті дисципліні «Сербський переклад у синхронії і діахронії національного дискурсу». Водночас буде віднайдено ефективний спосіб додатково збільшити обсяг змісту ОП, потенційованого для посилення практичних навичок перекладацької діяльності, зокрема, за рахунок актуального розширення переліку дисциплін перекладацького спрямування та інтегрування перекладацької практики до комплексу освітніх компонентів ОП.</p> <p>2.8. Дякуємо GER за позитивне виваження напрямів удосконалення структури Навчального плану, зокрема відмежуванням ОК (обов’язкових і вибіркових), практики та атестації, водночас маємо окремо зауважити, що структура навчального плану відповідає нормативним документам Університету й містить окремий розділ, розміщений на останній сторінці плану, де, власне, міститься розмежування й систематизація в системі ОК практики та атестаційних іспитів, що посилює чіткість логічної структури ОНП у її розумінні учасниками освітнього процесу.</p>
<p>Загальний аналіз щодо критерію 3. Доступ до освітньої програми та визнання</p>	<p>Обґрунтування GER</p> <p>3.1 Умови прийому на ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, викладені у «Правилах прийому до КНУ імені Тараса Шевченка у 2023 році» та оприлюднені на офіційному сайті (https://vstup.knu.ua/rules). Вступ відбувається раз на два роки,</p>	<p>3.2 Дякуємо за перспективну рекомендацію щодо оприлюднення на офіційному сайті Програми фахового іспиту задля забезпечення майбутніх абітурієнтів інформацією щодо особливостей вступу на цю ОНП, водночас хочемо додатково поінформувати, що щорічне</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>результатів навчання</p> <p>Рівень відповідності Критерію 3: ЕГ рівень В ГЕР рівень В</p>	<p>тож наступний набір на ОНП заплановано на 2024-2025 н.р.</p> <p>3.2 Правила прийому розроблені з урахуванням особливостей ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» і відповідають рекомендаціям МОН. Програма фахового вступного випробовування містить усі необхідні елементи (перелік питань для підготовки до іспиту, рекомендовану літературу і критерії оцінювання), однак вона не оприлюднена на сайті, що унеможливує ознайомлення з нею потенційними вступниками.</p> <p>3.3 Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулює Положення про порядок академічної мобільності (https://cutt.ly/RwBvbRQU). На цій ОНП здобувачі доволі активно реалізують власне право на академічну мобільність, проте практики перезарахувань результатів навчання в інших закладах освіти, в тому числі під час академічної мобільності, наразі не було.</p> <p>3.4 Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, регламентовано в «Положенні про валідацію та визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та інформальної освіти» (https://cutt.ly/wwBvbAAo). На ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» прикладів визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, не було.</p> <p>Рекомендації</p> <p>1.Рекомендуємо упродовж квітня-травня 2024 року оприлюднити на офіційному сайті Програму фахового іспиту задля забезпечення майбутніх абітурієнтів інформацією щодо особливостей вступу на цю ОНП.</p> <p>2. Рекомендуємо упродовж другого семестру 2023-2024 н.р. активізувати практику перезарахувань результатів академічної мобільності та неформальної освіти і реалізувати її надалі.</p>	<p>оприлюднення Програми вступних випробувань відбувається за встановленим у ЗВО внутрішнім графіком, процедурно після повного завершення процедури затвердження МОНУ Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році й цьогооріч оприлюднення інформації для абітурієнтів відбудеться до 28 квітня 2024 року, без порушень термінів визначених МОН України.</p> <p>3.3. Визнаємо актуальною рекомендацію Експертів щодо активізації практики перезарахувань результатів академічної мобільності та неформальної освіти і її подальшої реалізації, водночас маємо зауважити, що в Університеті є традиційним чітке документальне й процедурне врегулювання перезарахувань результатів навчання і, зокрема, академічної мобільності та неформальної освіти. Однак слід врахувати, що безпосереднє застосування перезарахувань результатів академічної мобільності (для якої Університет створює різноманітні широкі можливості) прямо залежить від конкретних фактів, власне, академічної мобільності, що в умовах воєнного стану критично узалежнюється від ситуативних об’єктивних обставин.</p> <p>Додамо, що активна робота в цьому аспекті реалізації ОНП буде надалі дотримана, зокрема, за рахунок досягнутої інтенсивності інформування здобувачів освіти про можливості та переваги програм академічної мобільності розширення переліку ЗВО Сербії для участі у програмі академічної мобільності Університету тощо. Хоча, як уже зазначалося, інформування здобувачів освіти про організаційні деталі неформальної освіти не може входити до спектру обов’язків закладів формальної освіти, зокрема ЗВО.</p>
<p>Загальний аналіз щодо критерію 4.</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>4.1 Форми та методи навчання на ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури»</p>	<p>1. Дякуємо шановним експертам за ретельний аналіз можливостей урізноманітнення форм і методів навчання на</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4: EG рівень B ГЕР рівень B</p>	<p>загалом сприяють досягненню заявлених цілей. Разом з тим простежується певна одноманітність, переважають традиційні методи – для опанування усіх ОК застосовуються словесні, наочні/лекції, семінарські заняття, самостійна робота. У той час як практично відсутні застосування інтерактивних/інноваційних методів. У РПНД, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу на сайті ОНП, відсутня деталізація форм і методів для опанування того чи іншого курсу.</p> <p>4.2 Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з цілями, змістом і програмними результатами навчання, порядком і критеріями оцінювання в межах окремих ОК, РП яких розміщені на сторінці ОНП. Крім того здобувачі мають доступ до інформації, що стосується організації освітнього процесу, в особистому кабінеті в системі «Triton Student».</p> <p>4.3 На ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» реалізують спроби комбінування навчальної діяльності і досліджень, переважно шляхом реалізації окремих ОК (Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності), а також під час написання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Разом з тим під час опанування більшості ОК відсутнє застосування наукових методів, а апробація досліджень здобувачів має несистемний характер (виступ на Семінарі сербської мови, літератури і культури, який проводив Белградський університет).</p> <p>4.4 НПП постійно працює над вдосконаленням змісту ОК, орієнтуючись на появу нових досліджень, сучасних практик викладання й використання досвіду аналогічних програм, які діють у вітчизняних і закордонних ЗВО. Систематичне оновлення здійснюється відповідно до специфіки набору нових вступників, який відбувається з періодичністю раз на два роки.</p> <p>4.5 Навчання і викладання на ОНП пов'язані з інтернаціоналізацією освіти. НПП, які забезпечують більшість ОК, систематично проходять стажування в закордонних ЗВО, беруть участь в міжнародних конференціях тощо. КНУ імені Тараса Шевченка має угоди про співпрацю з університетами Сербії, які сприяють реалізації права на академічну мобільність здобувачів ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури». Також університети-партнери часто забезпечують здобувачів і викладачів цієї ОНП навчально-методичними матеріалами.</p> <p>Рекомендації</p> <p>1.Рекомендуємо до початку нового навчального року (2024-2025) урізноманітнити форми і методи навчання на ОНП відповідно до специфіки кожного курсу і деталізувати їх в РПНД.</p> <p>2. Рекомендуємо до початку нового навчального року (2024-2025) розробити план посилення наукової складової ОНП і запровадити його, зокрема імплементувати дослідницькі методи під час опанування ОК, активізувати наукову діяльність здобувачів – участь у конференціях, публікації в наукових виданнях тощо.</p>	<p>ОНП відповідно до специфіки кожного курсу, однак маємо зауважити, що в підготовлених РПНД цілком правомірно надавалася перевага передусім універсальним методам, здатним інтегрувати класичні й інноваційні, зокрема наукові, підходи й відобразити у викладанні методологію кожної дисципліни як універсальну систему, інтегровану до спільного гносеологічного процесу, що вкрай важливо для формування у студентів не лише цілісного, а й контекстуального бачення навчального матеріалу.</p> <p>2. Висловлюємо вдячність за слушну рекомендацію і мусимо додатково наголосити на впливовості об'єктивних чинників публікаційної активності здобувачів на ОП, передусім, процедури апробації та публікації результатів навчально-наукових студій: в Україні й за кордоном вкрай мала кількість конференцій і наукових періодичних видань за філологічним фахом дозволяє участь молодих учених та/або передбачає тривалість рецензування й решти обов'язкових довидавничих етапів менше тривалості навчання на ОП.</p> <p>Поряд із продуктивно застосованим на ОП пропедевтичним, періодичним та ситуативним, у перспективі роботи на ОП залучимо постійне інформування здобувачів про напрями наукової роботи під час навчання, про наукову складову освітнього процесу, про хронологічно доступні для здобувачів можливості презентації результатів досліджень, приміром, на студентських наукових гуртках.</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Загальний аналіз щодо критерію 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Рівень відповідності Критерію 5: ЕГ рівень А ГЕР рівень В</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>5.1 Форми контрольних заходів є чіткими і зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу і регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (https://cutt.ly/fwBoGfAR). Згідно з результатами моніторингу на ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» здобувачі цілком задоволені формами поточного і проміжного контролю знань, проведенням іспитів, критеріями оцінювання тощо.</p> <p>5.2 Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту з філології другого (магістерського) рівня. На ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» атестація реалізується шляхом публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та складання комплексного підсумкового іспиту із сербської мови і літератури й української мови і літератури.</p> <p>5.3 У КНУ імені Тараса Шевченка розроблені чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та порядок їх оскарження, які розміщені на офіційному сайті ЗВО для ознайомлення усіма учасниками освітнього процесу. Критерії оцінювання, форми контролю представлено в кожній РПНД, які оприлюднені на сторінці ОНП. Здобувачі ознайомлені з правилами і формами проведення контрольних заходів, а також володіють покроковою інструкцією оскарження результатів навчання.</p> <p>5.4 У КНУ імені Тараса Шевченка сформовано достатньо високий рівень академічної доброчесності: ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури академічної доброчесності, які представлені у Положенні про організацію освітнього процесу (https://cutt.ly/fwBoGfAR), реалізується низка проєктів університетського рівня задля її популяризації («Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти»), та застосовуються відповідні технологічні засоби як інструменти протидії її порушенням (Unicheck)</p> <p>Рекомендації</p> <p>Сильних сторін та унікальних практик у контексті Критерію 5 не виявлено, а усі окреслені процеси, які реалізуються в межах ОНП, є нормою.</p>	<p>Висловлюємо вдячність ГЕР за визначення позитивних практик на ОП, між тим, вважаємо за необхідне поряд із оцінкою переліку окреслених процесів зауважити на помітній у звіті ГЕР особливій ґрунтовній якості їхньої реалізації, що дає підстави уважати їх сильними сторонами ОП.</p>
<p>Загальний аналіз щодо критерію 6. Людські ресурси</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6: ЕГ рівень В ГЕР рівень В</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>6.1 Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури», повною мірою забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання. Разом з тим простежується відносно невисока публікаційна активність НПП у виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS із врахуванням специфіки та змістового наповнення ОК, викладання яких вони забезпечують.</p> <p>6.2 У КНУ імені Тараса Шевченка процедура конкурсного добору викладачів регламентується «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників» (http://surl.li/aohjt) і «Положенням про порядок проведення конкурсу»</p>	<p>Дякуємо ГЕР за слухні рекомендації і, по можливості, врахуємо їх, відповідно до регламентованості об'єктивними обставинами. Уважаємо за доцільне підкреслити, що потребою в активізуванні публікаційної активності НПП у виданнях, індексованих у наукометричних базах Scopus, Web of Science, наразі не применшуються фахові можливості викладацьких кадрів, підтвержені в інших актуальних професійних форматах, зокрема виступами на профільних міжнародних конференціях, участю в</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
	<p>на заміщення вакантних наукових посад» (http://surl.li/akuev), які розміщені на офіційному сайті.</p> <p>6.3 Роботодавці активно долучаються до організації та реалізації ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури»: виступають зовнішніми рецензентами, беруть участь в оновленні змісту ОНП, долучаються до роботи у складі екзаменаційних комісій. Крім того, існує практика залучення роботодавців до організації освітнього процесу на рівні матеріально-технічного забезпечення – надання Посольством Республіки Сербії в Україні дидактичної та науково-методичної літератури.</p> <p>6.4 До реалізації ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» залучається достатня кількість роботодавців здебільшого для проведення практичних занять, а також фахових позанавчальних і наукових заходів (О. Дзюба-Погребняк, Я. Симонов, В. Артемов тощо).</p> <p>6.5 У КНУ імені Тараса Шевченка діє «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Академічний персонал, залучений до реалізації ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури», систематично бере участь у міжнародних стажуваннях, наукових-практичних семінарах, фахових лекціях тощо.</p> <p>6.6 КНУ імені Тараса Шевченка стимулює розвиток майстерності науково-педагогічних працівників і матеріальними, і нематеріальними шляхами. Окреслені процедури регламентуються низкою нормативних документів: «Положенням про заохочувальні відзнаки (https://cutt.ly/SwBqhctL), «Положенням про стимулювання співробітників КНУ за результатами наукової діяльності» тощо</p> <p>Рекомендації</p> <p>Рекомендуємо на наступний навчальний рік (2024-2025) активізувати окремих НПП до публікацій у фахових виданнях і наукометричних базах даних Scopus і WoS із врахуванням специфіки та змістового наповнення ОК, викладання яких вони забезпечують.</p>	<p>редакційних колегіях наукової періодики й у рецензуванні наукових публікацій тощо. Додатково просимо взяти до уваги сформований на ОП окремих ефективний досвід участі науково-педагогічних працівників у міжнародних програмах академічної мобільності із передбаченою участю в багатоаспектних наукових семінарах тощо, із можливістю апробувати відповідні дисциплінарному наповненню ОП дослідження і студії. Згадані програми не вважаються прямою альтернативою публікаційній активності НПП у виданнях, внесених до наукометричних баз Scopus та WoS, між тим, за певних обставин, можуть бути ефективним посиленням функціональної апробації змістової специфіки ОК, викладання яких забезпечують НПП.</p>
<p>Загальний аналіз щодо критерію 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Рівень відповідності Критерію 7:</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» сприяють досягненню окреслених цілей і програмних результатів навчання. Сучасно обладнані аудиторії у поєднанні з використанням інноваційних ресурсів уможливають реалізацію освітнього процесу і в очному, і в дистанційному форматі; а також задовольняють наукові, творчі, спортивні, організаторські й інші інтереси учасників освітнього процесу.</p> <p>7.2 Доступ до інфраструктури й інформаційних ресурсів КНУ імені Тараса</p>	<p>Дякуємо ГЕР за порушене питання, сприймаємо його як свідчення спільності позицій Університету і ГЕР щодо потреби піклування про осіб із обмеженими можливостями, зокрема, з вадами зору й у зв'язку з цим маємо додатково зауважити на продемонстрованій членам ЕГ облаштованості корпусу Навчально-наукового інституту філології елементами доступності для осіб із вадами зору, йдеться, зокрема, про попереджувальні, направляючі та інформаційні (за форматом – тактильні та контрастні</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
ЕГ рівень В ГЕР рівень В	<p>Шевченка достатньою мірою сприяє задоволенню потреб усіх учасників освітнього процесу: вільне користування мережею Інтернет, програмним забезпеченням Office 365, науково-метричними базами Scopus, Web of Science, фондами Наукової бібліотеки тощо. Разом з тим частина послуг Наукової бібліотеки є платними, але надання більшості з них можливе навіть у дистанційному форматі.</p> <p>7.3 У КНУ імені Тараса Шевченка передбачено усі умови з метою створення безпечного середовища для учасників освітнього процесу: облаштовані укриття, наявні плани евакуації у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Крім того діє Психологічна і Юридичні служби, діяльність яких спрямована на підтримку здобувачів і викладачів за потреби.</p> <p>7.4 Здобувачі ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» отримують вичерпну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Запроваджено практику постійної неформальної комунікації, а також актуальна інформація завжди розміщується на офіційному сайті або в соціальних мережах. Щодо консультативної і соціальної підтримки, то вона реалізується допоміжними структурними підрозділами (сервісними службами ЗВО) на безоплатній основі.</p> <p>7.5 У КНУ імені Тараса Шевченка освітній простір здебільшого адаптований до потреб здобувачів з особливими освітніми потребами; зокрема, облаштовані вбиральні, кнопка виклику персоналу, а у разі необхідності (очного навчання) ЗВО організує супровід та підлаштовує розклад навчальних занять таким чином, щоб вони проходили на перших поверхах навчальних корпусів. Разом з тим офіційний сайт університету і навчальний корпус не адаптовані для осіб з вадами зору.</p> <p>7.6 Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регулюються низкою документів, серед яких Етичний кодекс (http://surl.li/bftod), Положення про Постійну комісію вченої ради з питань етики (http://surl.li/krhw), Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (http://surl.li/qxcwz), Антикорупційна програма (http://surl.li/mvtua) тощо. Здобувачі поінформовані про можливість вирішення подібних ситуацій та знають алгоритм дій. Під час реалізації ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» не було зафіксовано звернень щодо виникнення конфліктів будь-якого характеру.</p> <p>Рекомендації Рекомендуємо до 2025 адаптувати сайт університету і навігацію в навчальному корпусі для осіб з вадами зору</p>	<p>підлогові) покажчики, за допомогою яких особи з вадами зору отримують інформацію про шляхи руху спільними коридорами й про призначення окремих приміщень (приміром, перед сходами міститься попереджувальне маркування іншоструктурним яскраво кольоровим покриттям, що контрастує з основою сходинок, тактильні рифлені настінні покажчики інформують про розташування сходів, напрямок руху до них, розташування гігієнічних служб тощо), які визнані основними для забезпечення потреб осіб із вадами зору, відповідно до вимог МОЗ України, зазначених і в Національному стандарті України (ДСТУ-Н В.2.2-31-2011), а також позначають напрямок руху до укриття, згідно із чинними вимогами техніки безпеки під час воєнного стану.</p> <p>Суголосно з позицією ГЕР, у перспективі підтримуватимемо наявні елементами доступності для осіб із вадами зору в належному стані для забезпечення максимальної адаптивності цих осіб у навчальному процесі.</p> <p>Стосовно адаптування сайту Університету для осіб з вадами зору наголосимо, що в умовах воєнного стану зазначена рекомендація набуває об'єктивних технічних перешкод для реалізації, водночас, її варто сприймати як імовірну в руслі довгострокової перспективи.</p> <p>З огляду на аргументи Університету просимо розглянути можливість підвищити оцінку відповідності за критерієм 7.</p>
Загальний аналіз щодо критерію 8. Внутрішнє забезпечення	<p>Обґрунтування ГЕР 8.1 КНУ імені Тараса Шевченка послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Згадані процеси реалізуються відповідно до «Положення про</p>	<p>Дякуємо ГЕР за наявну в рекомендаціях до критерія 8, хоча й відсутню в обґрунтуваннях за цим критерієм, посилену увагу до питання корелювання між назвою, метою, змістом і програмними результатами ОНП,</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>якості освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8: ЕГ рівень В ГЕР рівень В</p>	<p>організацію освітнього процесу» (друга редакція) (https://cutt.ly/DwBq7U1G) та «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (https://cutt.ly/gwBq6CNL), які розміщені у вільному доступі на офіційному сайті.</p> <p>8.2 Здобувачі ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» безпосередньо, а також через органи студентського самоврядування, долучаються до процесу періодичного перегляду ОНП: беруть участь у зустрічах з гарантом та робочою групою щодо оновлення змістового наповнення, щосеместру проходять анкетування тощо.</p> <p>8.3 Роботодавці активно співпрацюють з групою забезпечення ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури»: беруть участь в оновленні змісту ОП шляхом рецензування або безпосередньо висловлюють пропозиції та зауваження у процесі неформальної взаємодії.</p> <p>8.4 Між випускниками ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» та групою забезпечення налагоджена тісна співпраця: вони залучені до процесів її вдосконалення, здебільшого шляхом реалізації неформальної комунікації. Крім того випускники регулярно долучаються до опитувань щодо їхнього сприйняття навчання та застосування отриманих знань у реальній роботі, а також стосовно пропозицій щодо покращення та розширення можливостей ОНП.</p> <p>8.5 У КНУ імені Тараса Шевченка достатньо добре налагоджена внутрішня система забезпечення якості освіти. Систематичні моніторинги, які реалізуються найчастіше шляхом анкетування або/та тісної комунікації уможливають вчасну реакцію на виявлені недоліки в ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» і процесі її реалізації.</p> <p>8.6 Акредитація ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» є первинною.</p> <p>8.7 Академічна спільнота КНУ імені Тараса Шевченка достатньо добре володіє культурою якості освіти: здобувачі долучаються до перегляду ОНП шляхом участі в обговореннях проєкту, а також проходять регулярні анкетування; роботодавці і випускники надають побажання і зауваження щодо її вдосконалення шляхом реалізації неформального спілкування; відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти систематично проводить моніторинги ОП задля швидкого подолання викликів.</p> <p>Рекомендації</p> <p>Рекомендуємо відповідним структурним підрозділам під час наступного перегляду ОНП простежити за відновленням повноцінної кореляції між назвою, метою, змістом і програмними результатами ОНП.</p>	<p>водночас, стосовно ОНП уважаємо цю увагу профілактичною, оскільки, наголосимо, ОНП містить безпосереднє корелювання між формулюваннями назви, її мети, змісту і програмних результатів навчання через усталене значення категорії «славістика» й визначення спеціалізації ОНП: «слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська».</p> <p>Підкреслимо, що чинне корелювання актуально враховує універсальність різноспрямованості ОНП, її ситуативний і перспективний потенціал.</p>

Критерій	Рекомендації проєкту висновку ГЕР	Коментар Університету
<p>Загальний аналіз щодо критерію 9. Прозорість та публічність</p> <p>Рівень відповідності Критерію 9: ЕГ рівень А ГЕР рівень В</p>	<p>Обґрунтування ГЕР</p> <p>9.1 Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентовані низкою нормативних документів: Статутом (http://surl.li/fdcdr), Положенням про організацію освітнього процесу (http://surl.li/fdvxl), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (http://surl.li/ejlkd), Етичним кодексом університетської спільноти (http://surl.li/bftod), Положенням про гаранта освітньої програми (http://surl.li/quepw) тощо. Разом з тим окремі документи не містять необхідних підписів відповідальних посадових осіб і дат затвердження на титульній сторінці документа. Усі основоположні документи розміщені у вільному доступі на офіційному сайті КНУ імені Тараса Шевченка.</p> <p>9.2 Під час кожного перегляду Проєкт ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» розміщується на сайті Інституту філології, а саме на веб-сторінці аналізованої ОНП (http://surl.li/tmdfo). Наразі триває обговорення Проєкту ОНП 2024 року, тому всі охочі можуть висловити пропозиції на пошту гаранта, яка теж оприлюднена на сторінці ОНП.</p> <p>9.3 Майже уся необхідна інформація ОНП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» представлена на сторінці ОНП – чинна редакція ОНП, РПНД, Рецензії випускників і роботодавців тощо. Разом з тим на сайті відсутній Навчальний план чинної редакції ОНП</p> <p>Рекомендації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рекомендуємо до початку наступного навчального року (2024-2025) оприлюднити чинну нормативну документацію з датами затвердження і підписами відповідних посадових осіб. 2. Рекомендуємо упродовж березня-квітня 2024 року оприлюднити Навчальний план чинної редакції ОНП. 	<p>Висловлюємо вдячність ГЕР і готовність взяти до уваги слушну рекомендацію щодо розміщення на сайті ННІФ електронного варіанту окремих нормативних документів, які, підкреслимо, є доступними в повному комплекті належним чином оформлених оригіналів документів на Кафедрі слов'янської філології, з урахуванням того, що пакет основоположних чинних нормативних документів, як відзначено в обґрунтуванні ГЕР, наразі оприлюднений на сайті Університету, а також ННІФ.</p> <p>Зазначимо що всі документи затверджені і оформлені належним чином. Вимог оприлюднювати документи з освітнього процесу на сайті з підписами і печатками в нормативних документах немає.</p> <p>Зокрема, визнаємо перспективною рекомендацію ГЕР щодо оприлюднення Навчального плану чинної редакції ОНП, який із технічних причин короткий час був відсутній на сайті ННІФ, але відповідно до тенденції документообігу ННІФ і суголосно з позицією ГЕР, наразі міститься на електронному порталі Інституту. Окремо зауважимо на необов'язковості оприлюднення цього складника ОП у зв'язку з його доступністю в документації структурного підрозділу Університету, що беззаперечно, оптимізує роботу на ОП, ефективну для здобувачів вищої освіти.</p>